BRIEFING PAPERS

GSTHR

Global State of Tobacco Harm Reduction

Kutoka sigara hadi tumbaku ya kunusa hadi pochi za nikotini: mfano wa kipekee wa Iceland wa kupunguza madhara ya tumbaku

Novemba 2025

Oliver Porritt

TEMBELEA GSTHR.ORG KWA MACHAPISHO MENGI ZAIDI

gsthr.org @globalstatethr @gsthr @gsthr @gsthr.org

Creative Commons Attribution (CC BY)

Utangulizi

Katika miongo michache iliyopita, nchi za Kaskazini mwa Ulaya zimekuwa mashahidi wa kupungua kwa kasi kwa viwango vya uvutaji sigara. Zinaongoza barani Ulaya, na kila moja inaonyesha uwezo wa mikakati ya kupunguza adhari za tumbaku katika kupunguza matumizi ya sigara kwa haraka. Hata hivyo, wakati snus imekuwa njia mbadala maarufu kwa wale wanaotaka kuacha kuvuta sigara nchini Uswidi na Norway, wakaazi wa Iceland wamechagua aina tofauti za bidhaa salama zaidi za nikotini, na karatasi hii fupi inaelezea kwa undani hadithi ya kuibuka kwao.

Historia ya matumizi ya tumbaku nchini Iceland ni ipi?

Kama ilivyokuwa kwa nchi nyingi za Ulaya, tumbaku ilifika nchini Iceland katika miaka ya 1600,[1] na sigara zikaanza kupendwa tangu mwanzoni mwa karne ya ishirini. Tumbaku ya kunusa, ambayo ilikusudiwa kutumiwa kwa njia ya pua lakini Waislandi wengi huiweka mdomoni,[2] imekuwepo angalau tangu miaka ya 1940,[3] na katika miaka ya hivi karibuni sigara za kielektroniki na pochi za nikotini zimeingia sokoni. Bidhaa za tumbaku zinazopashwa joto pia zinapatikana, lakini snus ni haramu.

Athari za matumizi ya tumbaku ni zipi?

Wakati viwango vya uvutaji sigara vimekuwa vikishuka taratibu nchini Iceland tangu angalau miaka ya 1980, uvutaji tumbaku ulihusishwa na asilimia 17 ya vifo vyote mwaka 2019.[4] Utafiti mwingine ulibaini kuwa asilimia 11.3 ya vifo vyote nchini Iceland mwaka 2021 vilisababishwa na matumizi ya tumbaku (asilimia 13.5 kwa wanaume na asilimia 9.2 kwa wanawake).[5] Gharama ya kiuchumi ya uvutaji sigara na matumizi ya tumbaku kwa Iceland kila mwaka inakadiriwa kuwa zaidi ya krona bilioni 33 za Iceland (sawa na takriban pauni milioni 204 au dola milioni 269).[6]

wakati viwango vya uvutaji sigara vimekuwa vikishuka taratibu nchini Iceland tangu angalau miaka ya 1980, uvutaji tumbaku ulihusishwa na asilimia 17 ya vifo vyote mwaka 2019

Ni juhudi zipi zimefanywa kukabiliana na matumizi ya sigara nchini Iceland?

Iceland imekuwa kinara wa dunia katika sheria za kudhibiti tumbaku tangu miaka ya 1960. Mwaka 1969, Iceland ilikuwa nchi ya pili duniani kuhitaji lebo za onyo la kiafya kwenye pakiti za sigara.[7] Mwaka 1971, Iceland ilikuwa nchi ya kwanza kupiga marufuku matangazo ya tumbaku kwenye vyombo vya habari vikuu, sinema na maeneo ya wazi.[8] Pia ilikuwa nchi ya kwanza kutekeleza lebo za onyo za kiafya zenye picha mwaka 1985,[9] na baadaye, mwaka 2001, ikawa ya kwanza kupiga marufuku bidhaa za tumbaku na alama zake za biashara kuonekana kwa wateja katika sehemu za mauzo.[10]

Iceland ilikuwa nchi ya kwanza kutekeleza lebo za onyo za kiafya zenye picha mwaka 1985, na baadaye, mwaka 2001, ikawa ya kwanza kupiga marufuku bidhaa za tumbaku na alama zake za biashara kuonekana kwa wateja katika sehemu za mauzo

Hatua nyingine zilijumuisha "siku isiyo na uvutaji sigara" iliyoadhimishwa kwa mara ya kwanza mwaka 1979, kama sehemu ya kampeni ya kitaifa ya kuongeza uelewa wa umma kuhusu hatari za kiafya za uvutaji sigara. Serikali ilipiga marufuku uvutaji sigara mahali pa kazi mwaka 1984,

ikafanya kuwa kinyume cha sheria kuuza tumbaku kwa walio chini ya umri wa miaka 18 mwaka 1996, na ikaweka marufuku kamili ya uvutaji sigara katika maeneo ya umma mwaka 2007.[11] Iceland pia ilikuwa miongoni mwa nchi za kwanza kuridhia Mkataba wa Kimataifa wa Shirika la Afya Duniani wa Udhibiti wa Tumbaku mwaka 2004.[12]

> Iceland ina matumizi ya juu zaidi kwa kila mtu katika udhibiti wa tumbaku barani Ulaya, na mwaka 2016 ilishika nafasi ya tatu miongoni mwa nchi za Ulaya zenye sera kamili zaidi za udhibiti wa tumbaku

Tangu miaka ya 1970, Iceland imewekeza katika shughuli mbalimbali zinazolenga kupunguza viwango vya uvutaji sigara. Mwaka 1972, lebo za onyo kwenye bidhaa za tumbaku ziliondolewa na badala yake kuanzishwa ushuru maalum wa tumbaku uliolingana na asilimia 0.2 ya mauzo ya tumbaku kitaifa.[13] Lebo za onyo zilionekana kushindwa kufikia kundi lengwa la vijana wa Iceland. Badala yake, ushuru huo ulitumiwa moja kwa moja kuwaelimisha watoto na wanafunzi kuhusu madhara ya uvutaji sigara kwa afya yao, pamoja na kufadhili kampeni za matangazo kwenye vyombo vya habari.

Kisha mwaka 2001, sheria mpya ilipitishwa ambayo iliongeza ushuru huo, ikimaanisha kwamba serikali ilitakiwa kugawa angalau asilimia 0.9 ya mauzo ya tumbaku kwa udhibiti wa tumbaku,jambo lililoiweka Iceland katika nafasi ya juu zaidi barani Ulaya kwa matumizi ya kudhibiti tumbaku kwa kila mtu.[14] Hatua hii ilisababisha Iceland kushika nafasi ya tatu miongoni mwa nchi za Ulaya zenye sera kamili zaidi za udhibiti wa tumbaku mwaka 2016,[15] ingawa kufikia mwaka 2021, ilikuwa imeshuka hadi nafasi ya nane kwenye Kipimo cha Udhibiti wa Tumbaku cha Ulaya.[16]

Mfano wa Kiaislandi wa Kuzuia Matumizi ya Dawa za Kulevya kwa Ngazi ya Awali pia umechangia katika kubadilisha mitazamo kuhusu matumizi ya tumbaku. Ulizinduliwa katika miaka ya 1990, mfano huu unategemea “ushirikiano kupitia ushirikishwaji wa jamii, familia na shule pamoja na ukuzaji chanya wa vijana kijamii” ili kushughulikia kwa pamoja suala la kuzuia matumizi ya dawa za kulevya.[17] Tangu utekelezaji wake, mfano huu umechangia kuunda “mtazamo wa kijamii thabiti miongoni mwa vijana wa Iceland kwamba uvutaji sigara na matumizi ya tumbaku ni hatari na yanapaswa kuepukwa kwa gharama yoyote ile.”[18]

Viwango vya uvutaji sigara vimebadilikaje kwa muda, na afya ya umma imeathirikaje?

Uchunguzi wa kila mwaka uliofanywa na Idara ya Afya ya Iceland tangu mwaka 1989 unaonyesha kuwa viwango vya uvutaji sigara vimekuwa vikishuka kwa kasi katika kipindi cha miaka 35 iliyopita. Mwaka 1989, asilimia 34.2 ya watu wazima wenye umri kati ya miaka 18 hadi 69 walivuta sigara kila siku.[19] Kufikia mwaka 2000, kiwango hiki kilikuwa kimeshuka hadi asilimia 25. Kilipungua tena hadi asilimia 11.5 mwaka 2015, na utafiti wa hivi karibuni zaidi wa mwaka 2024 ulionyesha kuwa ni asilimia 5.6 tu ya Waislandi wazima wenye umri wa miaka 18–69 wanaovuta sigara kila siku. Inatarajiwa kwamba Iceland itapata hadhi ya kuwa taifa lisilo na uvutaji sigara hivi karibuni, ambayo hupatikana pale ambapo kiwango cha uvutaji sigara miongoni mwa watu wazima wa kila siku ni asilimia 5 au chini yake.

> inatarajiwa kwamba Iceland itapata hadhi ya kuwa taifa lisilo na uvutaji sigara hivi karibuni, hali ambayo hufikiwa pale ambapo kiwango cha uvutaji sigara miongoni mwa watu wazima wa kila siku ni asilimia 5 au chini yake

Kupungua huku kwa uvutaji sigara kumetajwa kuchangia mafanikio makubwa katika afya ya umma. Kati ya mwaka 1995 na 2015, idadi ya vifo vilivyosababishwa na uvutaji sigara nchini Iceland ilikadiriwa kupungua kwa takriban theluthi moja.[20] Utafiti pia ulibaini kuwa viwango vya vifo vinavyotokana na ugonjwa wa moyo wa mishipa vilipungua kwa asilimia 80 miongoni mwa watu wazima wenye umri wa miaka 25–74 kati ya mwaka 1981 na 2006, ambapo asilimia 22 ya upungufu huo ilihusishwa moja kwa moja na kupungua kwa kiwango cha uvutaji sigara.[21]

kati ya mwaka 1995 na 2015, idadi ya vifo vilivyosababishwa na uvutaji sigara nchini Iceland ilikadiriwa kupungua kwa takribani theluthi moja

Magonjwa mengine yanayohusiana na uvutaji sigara pia yamepungua katika miaka ya hivi karibuni. Takwimu kutoka Global Burden of Disease Database zinaonyesha kwamba, ikizingatiwa jinsia zote kwa pamoja, vifo vinavyotokana na saratani ya mapafu ya mfumo wa upumuaji vilipungua kutoka zaidi ya vifo 33 kwa kila watu 100,000 mwaka 2010 hadi zaidi ya vifo 26 kwa kila watu 100,000 mwaka 2020.[22]

Hata hivyo, cha muhimu zaidi ni kwamba, ikichunguzwa kwa wanaume pekee, kiwango cha vifo vinavyotokana na saratani ya mapafu ya mfumo wa upumuaji kimepungua karibu kwa nusu kutoka zaidi ya vifo 40 kwa kila watu 100,000 mwishoni mwa miaka ya 1980 hadi zaidi ya vifo 22 kwa kila watu 100,000 mwaka 2020. Hadithi ni sawa kwa vifo vinavyotokana na COPD kwa wanaume wa Iceland, ambavyo vilipungua kutoka zaidi ya vifo 25 kwa kila watu 100,000 mwaka 1986 hadi zaidi ya vifo 14 kwa kila watu 100,000 mwaka 2020.

Ni bidhaa zipi mbadala za nikotini zinazopendwa zaidi, na ni watu wangapi wanaozitumia?

Wakati snus imechangia kwa kiasi kikubwa kupunguza idadi ya wavutaji sigara katika nchi jirani za Kaskazini mwa Ulaya kama Norway na Uswidi, bidhaa hii salama zaidi ya nikotini imepigwa marufuku nchini Iceland. Ingawa Iceland si mwanachama wa Umoja wa Ulaya, ni sehemu ya Eneo la Kiuchumi la Ulaya na imejumuisha baadhi ya vipengele kutoka katika Tobacco Products Directive ya EU ndani ya sheria zake za kitaifa, ikiwemo marufuku ya snus.

Hadi hivi karibuni, bidhaa ya nikotini inayotumika zaidi kwa njia ya mdomo nchini Iceland ilikuwa snuff.[23] Hii ni bidhaa iliyokusudiwa kutumiwa kwa njia ya pua, lakini Waislandi wengi huiweka mdomoni. Ilianza kupata umaarufu katika miaka ya 2010, ambapo ripoti za Julai 2014 zilionyesha kuwa matumizi yake yaliongezeka kwa asilimia 36 katika kipindi cha miezi sita iliyotangulia ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2013.[24] Hata hivyo, miaka michache baadaye, mauzo ya snuff yalipungua kutoka tani 46 mwaka 2019 hadi tani 12.6 mwaka 2022,[25] huku umaarufu unaoongezeka wa pakiti za nikotini ukiaminika kuwa sababu kuu ya kuporomoka huku. Matumizi ya kila siku ya snuff yamepungua hivi karibuni kutoka asilimia 5 ya watu wazima mwaka 2020 hadi asilimia 1.2 mwaka 2023.[26]

Kwa upande mwingine, mwaka 2024 karibu asilimia 12 ya Waislandi wazima wenye umri wa miaka 18 na zaidi walikuwa watumiaji wa kila siku wa pochi za nikotini, ongezeko kutoka asilimia 9 mwaka 2021.[27] Hii inamaanisha kuwa pochi za nikotini sasa ndizo bidhaa

maarufu zaidi za nikotini nchini Iceland, huku idadi ya watu wanaozitumia ikiwa zaidi ya mara mbili ya wanaovuta sigara. Jumla ya asilimia 16.3 ya wanaume wenye umri wa miaka 18 na zaidi walitumia pochi za nikotini kila siku mwaka 2024, ikilinganishwa na asilimia 6.8 ya wanawake. Kati ya kundi la umri wa miaka 18–34, asilimia 32 ya wanaume na asilimia 21 ya wanawake walikuwa watumiaji wa kila siku. Takwimu za mwaka 2024 zilionyesha kuwa matumizi ya kila siku ya pochi za nikotini yaliongezeka katika makundi yote ya umri, isipokuwa kwa wale wenye umri wa miaka 55 na zaidi. Matumizi ya sigara za kielektroniki pia yamekuwa yakiongezeka katika muongo uliopita, kutoka asilimia 2.8 ya watu wenye umri wa miaka 18 au zaidi waliokuwa wakizitumia mwaka 2016 hadi asilimia 5 mwaka 2024.[28]

pochi za nikotini sasa ndizo bidhaa maarufu zaidi za nikotini nchini Iceland, huku idadi ya watu wanaozitumia ikiwa zaidi ya mara mbili ya wanaovuta sigara

Mchoro wa 1.

GSTHR.ORG **MATUMIZI YA KILA SIKU YA TUMBAKU NA BIDHAA NYINGINE ZA NIKOTINI NCHINI ICELAND**

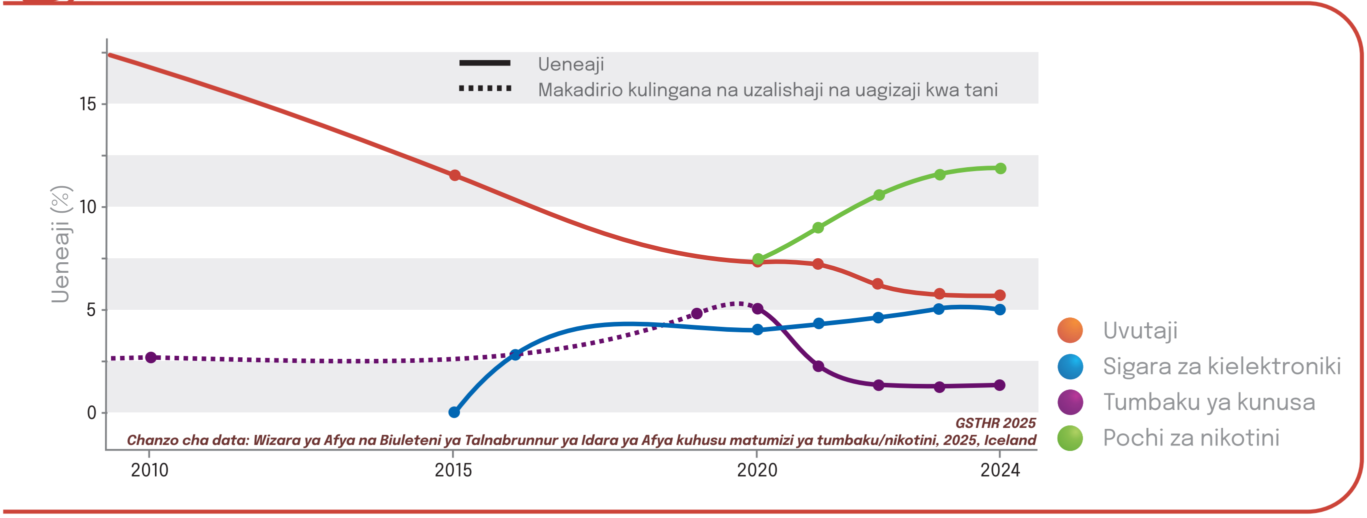

Bidhaa za tumbaku na zile salama zaidi za nikotini zinasimamiwaje na kutozwa kodi vipi?

Sigara na tumbaku ya kunusa zinasimamiwa na Sheria ya Udhibiti wa Tumbaku, ilhali pochi za nikotini na sigara za kielektroniki ziko chini ya Sheria kuhusu bidhaa za nikotini, sigara za kielektroniki na vimiminika vya kujaza sigara za kielektroniki,[29] ambapo pochi za nikotini ziliingizwa kwenye sheria hii mwaka 2022 kutokana na wasiwasi kuhusu ongezeko la matumizi yake miongoni mwa vijana. Kwa upande wa pochi za nikotini, hii inamaanisha marufuku ya matangazo, kikomo cha umri cha miaka 18, na marufuku ya matumizi katika maeneo yenye watoto na vijana. Sheria pia inaruhusu marufuku ya ladha katika pakiti za nikotini, ingawa hatua hiyo bado haijatekelezwa.

Umri wa kisheria wa kununua vape pia ni miaka 18, na bidhaa hizo lazima ziwe na onyo la kiafya. Hata hivyo, ingawa vifungashio havihitajiki kuwa vya rangi moja, haviruhusiwi kuvutia watoto au vijana wadogo. Ladha za bidhaa hizi hazijasimamiwa kisheria. Matangazo na uendelezaji wa sigara za kielektroniki kwa ujumla yamepigwa marufuku, lakini maonyesho ya bidhaa yanaruhusiwa katika maduka maalum yanayouza sigara za kielektroniki na vifaa vinavyohusiana nazo pekee. Matumizi ya sigara za kielektroniki hayaruhusiwi katika maeneo ambapo shughuli za watoto na vijana hufanyika. Kama ilivyoelezwa awali katika waraka huu, kuuza tumbaku kwa walio chini ya miaka 18 nchini Iceland kulipigwa marufuku mwaka 1996, na marufuku kamili ya uvutaji sigara katika maeneo ya umma ilipitishwa mwaka 2007.

> **Iceland ndiyo nchi pekee ya Kaskazini mwa Ulaya ambayo hadi sasa imeweka kikomo cha kiwango cha nikotini kinachoweza kujumuishwa kwenye pochi za nikotini**

Kuhusu kodi, kuanzia mwanzo wa mwaka 2025, pakiti ya sigara 20 ilianza kutozwa kodi ya ISK 758.95 (takribani £4.60 au $6.20).[30] Kwa marejeleo, pakiti ya sigara 20 za Marlboro hugharimu wastani wa ISK 1,650 (takribani £10.50 au $13.50).[31]

Tangu mwanzo wa mwaka 2025, pochi za nikotini sasa zinatozwa kodi kulingana na kiwango cha nikotini kilichomo. Kiwango hiki kinatoka ISK 8 (£0.05 au $0.07) kwa gramu ya pochi wenye kiwango cha chini cha nikotini, hadi ISK 20 (£0.12 au $0.16) kwa gramu ya pochi yenye kiwango cha juu zaidi cha nikotini cha kati ya miligramu 16.1–20 kwa kila gramu.[32] Iceland pia ni nchi pekee ya Nordic ambayo hadi sasa imeweka kikomo cha kiwango cha nikotini kinachoweza kuwekwa kwenye pochi hizo, ambacho ni miligramu 20 za nikotini kwa kila gramu ya bidhaa.[33]

E-liquid yenye nikotini ya miligramu 12 au chini yake hutozwa kodi ya ISK 40 (takribani £0.25 au $0.33) kwa mililita moja ya E-liquid, huku yale yenye zaidi ya miligramu 12 za nikotini yakitozwa kodi ya ISK 60 (takribani £0.36 au $0.50) kwa mililita moja ya E-liquid.[34]

Pamoja na ongezeko la upatikanaji wa pochi za nikotini nchini Iceland, sehemu ya ukuaji wake wa hivi karibuni kwa gharama ya kupungua kwa matumizi ya snuff inaonekana imetokana na bidhaa hizi kuwa chini ya ratiba tofauti za kodi.[35] Tofauti hizi zimesababisha pochi za nikotini kuwa chaguo nafuu zaidi, zikiwa na gharama ya wastani ya ISK 40 kwa gramu (takribani £0.25 au $0.33), ikilinganishwa na snuff inayogharimu ISK 80 kwa gramu (takribani £0.50 au $0.65).[36]

> **tofauti katika viwango vya kodi zimesababisha pochi za nikotini kuwa chaguo nafuu zaidi kwa kiasi kikubwa kuliko tumbaku ya kunusa**

Mambo muhimu ya kuzingatia na mtazamo wa siku zijazo

Iceland ni mojawapo ya nchi zenye viwango vya chini zaidi vya uvutaji sigara miongoni mwa watu wazima duniani, jambo linalochangiwa kwa kiasi kikubwa na utekelezaji wa mapema wa hatua za udhibiti wa tumbaku na uwekezaji wa muda mrefu katika elimu ya kupinga uvutaji sigara. Na kama ilivyo kwa mafanikio ya snus nchini Uswidi na Norway, ni bidhaa salama zaidi za nikotini zinazotumika kwa njia ya mdomo ambazo Waislandi wamezikubali kwa urahisi zaidi wakati nchi ikihama kutoka kwa uvutaji sigara. Kwanza, Waislandi walianza kutumia snuff, wakiiweka mdomoni badala ya puani; kisha, bidhaa salama zaidi kama pochi za nikotini na sigara za kielektroniki zilipoanza kupatikana, matumizi yake yalienea haraka. Sasa, idadi ya watu wanaotumia pochi za nikotini ni mara mbili ya wanaovuta sigara, na kuna karibu idadi sawa ya watu wanaotumia sigara za kielektroniki na wanaovuta sigara. Utafiti zaidi unahitajika ili kufuatilia mabadiliko haya, lakini inaonekana kwamba Waislandi wengi wamehama kutoka kuvuta sigara hadi kutumia snuff, kisha kutoka snuff hadi pochi za nikotini,hatua kwa hatua wakisogea kwenye wigo wa hatari, kutoka bidhaa hatarishi zaidi hadi zile zenye madhara kidogo zaidi.

Hii inaonyesha kile kinachoweza kufikiwa pale ambapo bidhaa salama zaidi za nikotini zinapatikana, ni rahisi kupatikana, ni nafuu, zinafaa na zinakubalika. Hata hivyo, wasiwasi kuhusu idadi ya vijana wanaotumia pochi za nikotini unaonekana kuchelewesha ongezeko la matumizi yake. Wakati sigara zinatozwa kodi kubwa zaidi ikilinganishwa na bidhaa zote salama za nikotini, mabadiliko ya hivi karibuni ya kutoza kodi kwa pochi za nikotini kulingana na kiwango cha nikotini kilichomo yanaonekana kuleta athari. Idara ya Afya ya Iceland inasema matokeo ya awali kutoka kwa ufuatiliaji wake yanaonyesha kwamba matumizi ya pochi za nikotini yamepungua katika robo ya kwanza ya mwaka 2025.[37] Sehemu muhimu ya ukuaji wa pochi za nikotini ilikuwa ni unafuu wake ikilinganishwa na tumbaku ya kunusa, na ni muhimu kwamba serikali ya Iceland iendelee kuhakikisha kuwa ushuru wa bidhaa salama zaidi za nikotini unabaki katika kiwango kinachohamasisha matumizi yake badala ya bidhaa hatarishi zaidi.

> viwango vya chini vya uvutaji sigara nchini Iceland vinaonyesha kile kinachoweza kufikiwa pale ambapo bidhaa salama zaidi za nikotini zinapatikana, zinapatikana kwa urahisi, ni nafuu, zinafaa na zinakubalika

> ni muhimu kwamba serikali ya Iceland iendelee kuhakikisha kuwa kodi ya bidhaa salama zaidi za nikotini inabaki katika kiwango kinachohamasisha matumizi yake badala ya bidhaa hatarishi zaidi

Marejeleo

1 Lucas, G., & Jónsson, J. (2024). *Smoke, Sniff, Chew. Tobacco Consumption in Iceland During the Seventeenth-Nineteenth Centuries* (pp. 141–155). https://doi.org/10.1007/978-3-031-71257-9_6.
2 Júlíusson, Þ. S. (2017, August 1). *ÁTVR greinir ekki á milli munntóbaks og neftóbaks*. Kjarninn. https://kjarninn.is/skyring/2017-07-31-atvr-greinir-ekki-milli-munntobaks-og-neftobaks/.
3 Icelandic Snuff Sales Hurt By Pouches. (2024, May 24). *Tobacco Reporter*. https://tobaccoreporter.com/2024/05/24/icelandic-snuff-sales-hurt-by-pouches/.
4 *Iceland: Country Health Profile 2023*. (2023). [Country profile]. European Observatory on Health Systems and Policies. https://eurohealthobservatory.who.int/publications/m/iceland-country-health-profile-2023.
5 Iceland. (n.d.-a). *Tobacco Atlas*. Retrieved 9 September 2025, from https://tobaccoatlas.org/factsheets/iceland/.
6 'Iceland', n.d.-a.
7 Hiilamo, H., Crosbie, E., & Glantz, S. A. (2014). The evolution of health warning labels on cigarette packs: The role of precedents, and tobacco industry strategies to block diffusion. *Tobacco Control*, *23*(1), 10.1136/tobaccocontrol-2012–050541. https://doi.org/10.1136/tobaccocontrol-2012-050541.
8 Ltd, B. P. G. (2007). Iceland: A pioneer's saga. *Tobacco Control*, *16*(6), 364–364. https://tobaccocontrol.bmj.com/content/16/6/364.1
9 Hiilamo, Crosbie, & Glantz, 2014.
10 Scheffels, J., & Lavik, R. (2013). Out of sight, out of mind? Removal of point-of-sale tobacco displays in Norway. *Tobacco Control*, *22*(e1), e37–e42. https://doi.org/10.1136/tobaccocontrol-2011-050341.
11 Andersen, K. (2013). *Country report Iceland—December 2013*. European Society of Cardiology (EACPR). https://www.escardio.org/static-file/Escardio/Subspecialty/EACPR/iceland-country-report.pdf.
12 Iceland. (n.d.-b). *Health Promotion Fund Resource Hub*. Retrieved 9 September 2025, from https://hpfhub.info/using-health-promotion-funding/what-is-the-impact-of-a-dedicated-fund/iceland/.
13 'Iceland', n.d.-b.
14 OECD, European Observatory on Health Systems and Policies, & European Commission. (2019). *Iceland: Country Health Profile 2019 – State of Health in the EU*. OECD Publishing / European Observatory on Health Systems and Policies. https://health.ec.europa.eu/system/files/2019-11/2019_chp_is_english_0.pdf.
15 Joossens, L., & Raw, M. (2017). *The tobacco control scale 2016 in Europe.* [Report]. Association of European Cancer Leagues. https://www.drugsandalcohol.ie/28938/.
16 *Results 2021—Tobacco Control Scale*. (2022). https://tobaccocontrolscale.org/results-2021/.
17 Meyers, C. C. A., Mann, M. J., Thorisdottir, I. E., Ros Garcia, P., Sigfusson, J., Sigfusdottir, I. D., & Kristjansson, A. L. (2023). Preliminary impact of the adoption of the Icelandic Prevention Model in Tarragona City, 2015–2019: A repeated cross-sectional study. *Frontiers in Public Health*, *11*, 1117857. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1117857.
18 Raitasalo, K., Bye, E. K., Pisinger, C., Scheffels, J., Tokle, R., Kinnunen, J. M., Ollila, H., & Rimpelä, A. (2022). Single, Dual, and Triple Use of Cigarettes, e-Cigarettes, and Snus among Adolescents in the Nordic Countries. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(2), 683. https://doi.org/10.3390/ijerph19020683.
19 *Tobacco Use—Statistics*. (n.d.). Ísland.Is. Retrieved 9 September 2025, from https://island.is/en/tobaksnotkun-tolur.
20 'Iceland', n.d.-b.
21 Aspelund, T., Gudnason, V., Magnusdottir, B. T., Andersen, K., Sigurdsson, G., Thorsson, B., Steingrimsdottir, L., Critchley, J., Bennett, K., O'Flaherty, M., & Capewell, S. (2010). Analysing the large decline in coronary heart disease mortality in the Icelandic population aged 25-74 between the years 1981 and 2006. *PloS One*, *5*(11), e13957. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0013957.
22 https:/*GBD Results*. (n.d.). Institute for Health Metrics and Evaluation. Retrieved 9 September 2025, from https://vizhub.healthdata.org/gbd-results./vizhub.healthdata.org/gbd-results/
23 Embætti landlæknis, Viðar Jensson, & Sveinbjörn Kristjánsson. (2025). *Talnabrunnur tbl4—Notkun tóbaks og nikótíns árið 2024*. Embætti landlæknis. https://assets.ctfassets.net/8k0h54kbe6bj/LxD0d1JdNAirazkZP0uON/376357c56f09d1a49921353f99bbf174/Talnabrunnur_tbl4_2025.pdf.
24 grapevine.is. (2014, July 11). From Iceland—Snuff Tobacco Sales Rise. *The Reykjavik Grapevine*. https://grapevine.is/news/2014/07/11/snuff-tobacco-sales-rise/.
25 Embætti landlæknis. (2023). *Talnabrunnur – Fréttabréf landlæknis um heilbrigðisupplýsingar (febrúar 2023)*. Embætti landlæknis. https://assets.ctfassets.net/8k0h54kbe6bj/1a2qWEi3eA9sBF4SYuXPbK/370008b44aabdda735fe6b311cd591a7/Talnabrunnur_februar_2023.pdf.
26 Hrólfsson, R. J. (2024, February 11). *Einn af hverjum þremur ungum körlum notar nikótínpúða daglega—RÚV.is*. RÚV. https://www.ruv.is/frettir/innlent/404763.
27 Embætti landlæknis, Viðar Jensson, & Sveinbjörn Kristjánsson, 2025.
28 Embætti landlæknis, Viðar Jensson, & Sveinbjörn Kristjánsson, 2025.
29 *Regulations across the nordic and baltic countries—Use of nicotine products among youth in the nordic and baltic countries*. (n.d.). Nordic Welfare Center. Retrieved 9 September 2025, from https://nordicwelfare.org/pub/Use_of_nicotine_products_among_youth_in_the_Nordic_and_Baltic_countries_-_An_overview/regulations-across-the-nordic-and-baltic-countries.html.
30 *Regulations across the nordic and baltic countries—Use of nicotine products among youth in the nordic and baltic countries*, n.d.
31 *Cost of living in Iceland in 2025: Clothing, Food, Housing & More*. (n.d.). Wise. Retrieved 9 September 2025, from https://wise.com/gb/cost-of-living/iceland.
32 *Regulations across the nordic and baltic countries—Use of nicotine products among youth in the nordic and baltic countries*, n.d.
33 European Commission (TRIS system). (2024). *Government proposal to the Parliament for an Act amending the Tobacco Act (TRIS notification No 25642)*. European Commission (Notification via TRIS). https://technical-regulation-information-system.ec.europa.eu/sk/notification/25642/text/D/EN.

[34] *Regulations across the nordic and baltic countries—Use of nicotine products among youth in the nordic and baltic countries*, n.d.
[35] Pomrenke, E. (2024, May 23). State Alcohol and Tobacco Company to Snuff Out Snuff Production. *Iceland Review*. https://www.icelandreview.com/news/state-alcohol-and-tobacco-company-to-snuff-out-snuff-production/.
[36] Pomrenke, 2024.
[37] Embætti landlæknis, Viðar Jensson, & Sveinbjörn Kristjánsson, 2025.

Picha: wikiquote.org; GSTHR flickr.com

GSTHR.ORG

Porritt, O. (2025). *From cigarettes to snuff to nicotine pouches: The unusual Icelandic model for tobacco harm reduction* (GSTHR Briefing Papers). Global State of Tobacco Harm Reduction. https://gsthr.org/briefing-papers/from-cigarettes-to-snuff-to-nicotine-pouches-the-unusual-icelandic-model-for-tobacco-harm-reduction/

Kwa taarifa zaidi kuhusu kazi ya Global State of Tobacco Harm Reduction, au mada zilizojitokeza katika Hati hii ya **Ufafanuzi ya GSTHR**, tafadhali wasiliana na info@gsthr.org

Kuhusu sisi: **Knowledge•Action•Change** **(K•A•C)** inakuza kupunguza madhara kama mkakati muhimu wa afya ya umma unaozingatia haki za binadamu. Timu hii ina zaidi ya miaka arobaini ya uzoefu wa kazi ya kupunguza madhara katika matumizi ya dawa za kulevya, VVU, kuvuta sigara, afya ya ngono na magereza. K•A•C inaendesha **Global State of Tobacco Harm Reduction** **(GSTHR)** ambayo inaonyesha maendeleo ya kupunguza madhara ya tumbaku na matumizi, upatikanaji na majibu ya udhibiti kwa bidhaa salama za nikotini, pamoja na kuenea kwa uvutaji sigara na vifo vinavyohusiana, katika zaidi ya nchi na maeneo 200 duniani kote. Kwa machapisho yote na data ya moja kwa moja, tembelea https://gsthr.org

Ufadhili wetu: Mradi wa GSTHR unatolewa kwa usaidizi wa ruzuku kutoka **Global Action to End Smoking** (zamani ilijulikana kama Foundation for a Smoke-Free World), shirika lisilo la faida la Marekani la 501(c)(3) la kutoa ruzuku. shirika, kuharakisha juhudi za kisayansi kote ulimwenguni kukomesha janga la uvutaji sigara. Global Action haikuchukua jukumu lolote katika kubuni, kutekeleza, kuchanganua data au kutafsiri Waraka huu wa Muhtasari. Yaliyomo, uteuzi, na uwasilishaji wa ukweli, pamoja na maoni yoyote yaliyotolewa, ni jukumu la waandishi pekee na haifai kuzingatiwa kama kuakisi misimamo ya **Global Action to End Smoking**.